Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000622

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-01-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: №44, 02.02.2024 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цьомик Христина Богданівна
2. Khrystyna B. Tsomyk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Психологія

Дата захисту: 16-01-2024

Спеціальність за освітою: Соціальна робота

Місце роботи здобувача: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 46

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.21.41.19

Тема дисертації:

1. Психологічні особливості емоційної значущості подружніх взаємин

2. Psychological features of the emotional significance of marital relationships

Реферат/анотація:

1. Актуальність теми дисертації визначається як її соціальною значущістю та специфікою у складних реаліях сьогодення, так і недостатнім дослідженням саме емоційного сенсу подружніх взаємин і його важливістю для збереження сім'ї на різних етапах її існування. Проблема подружніх взаємин у психологічній науці є багатогранною та має широке поле для дослідження. Особливий інтерес викликає специфічність стосунків між членами сім'ї на різних етапах подружнього життя. Малодослідженим є поняття «емоційна значущість подружніх взаємин». У ньому актуалізується смислова цінність цього роду стосунків, в яких кожен із партнерів реалізує найбільшу частину свого потенціалу, переживань та емоцій найрізноманітнішої модальності. В ході досліджених різних наукових позицій як зарубіжних, так і українських вчених обґрунтовано зміст та сутність самого поняття, визначено психологічні особливості емоційної значущості подружніх взаємин. Визначення теоретичних підходів до вивчення означеної проблеми дослідження

зумовило аналіз наукових доробків учених у царинах філософії, педагогіки та психології, які відображають сутність як подружніх взаємин, так і специфіки емоційної значущості у циклі подружнього життя. На основі аналітичних розвідок щодо поняття «значущий інший», емоційно-ціннісної та емоційно-вольової сфер особистості визначено зміст досліджуваного феномену: «емоційна значущість» – психологічне явище, яке полягає в здатності суб'єкта викликати в об'єкта певну палітру почуттів та переживати стійке емоційно-ціннісне ставлення стосовно першого. Завдяки порівняльному аналізу ділових, дружніх і подружніх взаємин та специфіки емоційної значущості на різних етапах функціонування сім'ї визначено змістовий контекст взаємин та їх різновиди, що підкреслило багатогранність та багатоспекторність емоційної значущості подружніх взаємин. Послідовне використання теоретичних методів дослідження дозволило встановити ієрархічну залежність, зв'язок та змістову сутність понять «емоційна значущість», «емоційна значущість взаємин», «емоційна значущість подружніх взаємин». «Емоційна значущість взаємин» – це міра емоційно-ціннісного ставлення суб'єктів взаємодії, наповненої установками, очікуваннями та сенсами, а «емоційна значущість подружніх взаємин» – надання цим взаєминам специфічної комбінації переживань, що визначатиме їх ціннісно-смислове наповнення та сприятиме подружній близькості, турботі та єднанню. Обґрунтовано смислове наповнення емоційної значущості подружніх взаємин та виокремлено такі три параметри: емоційно-почуттєвий, ціннісно-мотиваційний та конативний. Кожен із параметрів характеризується відповідними конструктами. В емоційно-почуттєвому параметрі основними конструктами визначено: емоційну консистенцію (близькість, пристрасть, вірність), емпатію (відчуття внутрішнього світу іншого), довіру (відвертість, небайдужість, надійність), емоційну зрілість (правильне розуміння іншого); у ціннісно-мотиваційному параметрі: афіліативність (мотив бути поряд з кимось), ціннісну єдність (бути з кимось схожим), прив'язаність у дорослих (бути з кимось у безпеці); у конативному параметрі: вербальну та невербальну комунікацію (дотики, повсякденне спілкування), патерність – традиції (спільне часопроведення, дозвілля), турботу (задоволення потреб партнера). Емпіричне дослідження особливостей емоційної значущості подружніх взаємин побудоване з урахуванням стажу подружнього життя респондентів. У ході констатувального експерименту обґрунтовано критерії емоційної значущості подружніх взаємин: відвертість, надійність, рефлексивність. У результаті глибокого опрацювання наукових доробків із вищезазначеної проблеми нам вдалося вивести авторські рівні (автономний, симбіотичний та залежний) і показники емоційної значущості подружніх взаємин.

2. The relevance of the topic of the dissertation is determined both by its social significance and specificity in the complex realities of today, and by the insufficient study of the emotional meaning of marital relations and its importance for the preservation of the family at different stages of its existence. The problem of marital relations in psychological science is multifaceted and has a wide field of research. Of particular interest is the specificity of relationships between family members at different stages of family life. The concept of "emotional significance of marital relations" is poorly explored, in which the semantic value of this kind of relationship is actualised, in which each partner realises the greatest part of his or her potential, experiences and emotions of various modalities. In the course of the study of various scientific positions of both foreign and Ukrainian scholars, the content and essence of the concept itself are substantiated, psychological features of the emotional significance of marital relationships are determined. Determination of theoretical approaches to the study of this research problem was determined by the analysis of scientific works of scientists in the field of philosophy, pedagogy and psychology, which reflect the essence of both marital relations and the specifics of emotional significance in the cycle of family life. On the basis of analytical studies on the concept of "significant other", emotional-value and emotional-volitional spheres of personality, the content of the studied phenomenon is defined: "emotional significance" – as a psychological phenomenon, which consists in the ability of a subject to evoke a certain palette of feelings in an object and to experience a stable emotional and value attitude towards the former. By means of a comparative analysis of business, friendly and marital relationships and the specifics of emotional significance at different stages of family functioning, the author identifies the content context of relationships and their varieties, which emphasises the multifaceted and multidimensional nature of the emotional significance of marital relationships. Consistent use of theoretical research methods allowed to establish the hierarchical dependence, connection and

semantic essence of the concepts: "emotional significance", "emotional significance of relationships", "emotional significance of marital relationships". The "emotional significance of relationships" is a measure of the emotional and value attitude of the subjects of interaction, filled with attitudes, expectations and meanings; and the "emotional significance of marital relationships" is the appropriation of a specific combination of experiences to these relationships, which determines their value and meaningful content and promotes marital intimacy, care and unity. The semantic content of the emotional significance of marital relations is substantiated and the following three aspects are allocated: emotional-feeling, value-motivational and conative. Each of the parameters is characterised by corresponding constructs. In the emotional-feeling aspect, the main constructs are: emotional consistency (closeness, passion, loyalty), empathy (feeling the inner world of another), trust (frankness, indifference, reliability), emotional maturity (correct understanding of another); in the value-motivational aspect affiliation (the motive to be close to someone), value unity (to be with someone similar), attachment in adults (to be safe with someone). The conative aspect includes verbal and non-verbal communication (touching, everyday communication), paternity - traditions (joint pastime, leisure), care (meeting the needs of the partner). The empirical study of the peculiarities of the emotional significance of marital relations is based on the length of marital life of the respondents. In the course of the confirmatory experiment, the criteria for the emotional significance of marital relationships are substantiated: frankness, reliability, reflexivity. As a result of a deep study of scientific works on the above problem, we managed to derive the author's levels (autonomous, symbiotic and dependent) and indicators of the emotional significance of marital relationships. The psychodiagnostic toolkit, consisting of three methodological blocks, made it possible to determine the psychological characteristics of emotional significance at different stages of family life. Thus, in most young families, according to all aspects of the emotional significance of marital relations (emotional and sensual, value-motivational and conative), the autonomous level prevails, characterised by low manifestation of the emotional states of partners, unobtrusive attitude to each other in the absence of a request from one of them for emotional interaction, lack of emotional maturity and trust in the partner, respectively, the presence of a spectrum of secrets and experiences.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Кашпур Ю. М., Цьомик Х. Б. Психологічна сутність феномену емоційно значущі взаємини. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 12. Психологічні науки. № 15 (60). Київ, 2021. С. 67–78.
- 2. Цьомик Х. Б. Теоретичний аналіз проблеми емоційної значущості у психологічній науці. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Психологія. Т. 32 (71). № 2. Київ, 2021. С. 102–108.
- 3. Цьомик Х. Б. Психологічна сутність подружніх взаємин у зарубіжних та вітчизняних дослідженнях. Габітус. Серії: Психологія. Соціологія. Т. 2. № 24. Одеса, 2021. С. 177–183.
- 4. Цьомик Х. Б. Рівень довіри як конструкту емоційно-почуттєвого параметра емоційної значущості подружніх взаємин у циклі сімейного життя. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія. № 3. Ужгород, 2023. С. 95–98
- 5. Цьомик Х. Б. Результати дослідження рівня конативного параметра емоційної значущості подружніх взаємин у сім'ях з різним стажем подружнього життя. Multidisciplinarni mezinárodni vèdecky magazin

«Věda a perspektivy». Praha, Česká republika. 2023. №8 (27). С. 275–288.

- 6. Цьомик Х. Б. Впевненість жінки у собі як один із факторів успішних емоційно значущих взаємин з партнером. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасна система освіти і виховання: досвід минулого – погляд у майбутнє». Київ, 2020. С. 103–105.
- 7. Цьомик Х. Б. Довіра як один з психологічних детермінант емоційно значущих взаємин подружжя. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Психологія та педагогіка: методика та проблеми практичного застосування». Львів, 2020. С. 175–177.
- 8. Цьомик Х. Б. Специфіка емоційно значущих взаємин подружжя. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Дослідження різних напрямів розвитку психології та педагогіки». Одеса, 2020. С. 49–52
- 9. Цьомик Х. Б. Модифікація емоційно значущих взаємин подружжя крізь призму морально-ціннісних орієнтацій особистості. II International scientific and practical conference «World science: problems, prospects and innovations». Toronto, Canada, 2020. С. 844–851.
- 10. Цьомик Х. Б. Динаміка емоційно значущих взаємин у циклі подружнього життя. IV International scientific and practical conference «Fundament and applied research in the modern world». Boston, USA, 2020. С. 961–971.
- 11. Цьомик Х. Б. Соціально-психологічні ресурси особистості до побудови емоційно значущих взаємин. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Гуманітарний і інноваційний ракурс професійної майстерності: пошуки молодих вчених». Одеса, 2020. С. 175–178.
- 12. Цьомик Х. Б. Соціально-психологічна підтримка емоційно значущих взаємин під час пандемії. Матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інтеграційні можливості сучасної психології та шляхи її розвитку». Запоріжжя, 2020. С. 103–105.
- 13. Кашпур Ю. М., Цьомик Х. Б. Емоційна значущість як детермінанта особистісного зростання. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Актуальні проблеми особистісного зростання». Житомир, 2021. С. 18–19.
- 14. Цьомик Х. Б. Сексуальна сумісність як складова емоційної значущості подружжя. Матеріали Міжнародної науково-практичної 18 конференції «Психологія і педагогіка: актуальні питання». Харків, 2021. С. 65–68.
- 15. Кашпур Ю. М., Цьомик Х. Б. Чинники становлення емоційної значущості подружжя. Матеріали V Міжнародної інтернет-конференції «Актуальні проблеми теоретичної та консультативної психології». Київ, 2021. С. 134–138.
- 16. Цьомик Х. Б. Сімейні традиції як конструкт конативного параметра емоційної значущості подружніх взаємин. VI International scientific and practical conference «Scientific progress: innovations, achievements and prospects». Munich, Germany, 2023. С. 255–258.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кашпур Юрій Михайлович

2. Yurii M. Kashpur

Кваліфікація: к. психол. н., доцент, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0259-1137

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=5mTT0xIAAAAJ

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Котлова Людмила Олександрівна

2. Lyudmyla O. Kotlova

Кваліфікація: к.психол.н., доц., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=AtbwongAAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, буд. 40, Житомир, Житомирський р-н., 10008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руденок Алла Іванівна

2. Alla I. Rudenok

Кваліфікація: к. психол. н., доцент, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1197-0646

Додаткова інформація: https://www.webofscience.com/wos/author/record/2203966; https://scholar.google.com.ua/citations?user=1ft5BkYAAAAJ&hl=ru

Повне найменування юридичної особи: Хмельницький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071234

Місцезнаходження: вул. Інститутська, буд. 11, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29016, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мушкевич Мирослава Іванівна

2. Myroslava I. Mushkevich

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3268-5767

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=sNPEqaAAAAAJ&hl=ru

Повне найменування юридичної особи: Волинський національний університет імені Лесі Українки

Код за ЄДРПОУ: 02125102

Місцезнаходження: проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Долинська Любов Василівна

2. Liubov V. Dolynska

Кваліфікація: к.психол.н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1817-1102

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=2HfROiUAAAAJ;
https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216884363;
https://www.webofscience.com/wos/author/record/37306572

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Волошина Валентина Віталіївна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Волошина Валентина Віталіївна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Кліваденко Наталія Іванівна
Реєстратор	УкрІНТЕІ
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна